

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาศึกษานครปฐม เขต 1

ADMINISTRATION BASE ON GOOD GOVERNANCE OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER NAKHON PATHOM EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE I

ศิวดล ไชยไต้บาง

Siwadol Yailaibang

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Education Administration Faculty of Education, Bangkokthomburi University

e-mail: : Stopper4923@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครปฐม เขต 1 และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครปฐม เขต 1 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ประกอบด้วยครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวนครู 205 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบการสุ่มโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 136 คน วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการวิจัย (2) การออกแบบการวิจัย (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล (4) การเขียนรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครปฐม เขต 1 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครปฐม เขต 1

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to study administration base on good governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1; and (2) to compare administration base on good governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1, according to teacher's assessment classified by educational level and working experiences.

Research methodology was a survey research. The population, totaling 205 teachers included teachers under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1. Sample, totaling 136 teachers obtained via stratified random sampling technique comprised of teacher under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1. Research procedure consisted of 4 steps; (1) studying research problem; (2) research design; (3) data collection and data analysis; (4) research report writing. The instrument used for data collection was a five-point rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and tested by Independent t-test.

Major findings: (1) administration base on good governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1, in the overall was at high level; and (2) comparison of administration base on good governance of school administrators under Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1, according to teacher's assessment classified by educational level and working experiences in the overall were not different.

Keywords: Administration Base On Good Governance, School Administrator, Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้บุคคลเจริญเติบโตและมีความเจริญงอกงามทั้งทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมที่มีคุณธรรมสูง เป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การจัดการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง ประกอบไปด้วย ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านคุณภาพของการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังนั้น บุคลากรทางการศึกษาทุกคนจึงถือเป็นทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเอื้ออำนวยให้การศึกษาดำเนินการไปในแนวทางที่พึงประสงค์ เพราะบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียนอันมีผลต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ เพราะทุก ๆ ประเทศต่างแข่งขันกันที่ความรู้ ซึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge society) ในยุคโลกาภิวัตน์แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (2560 - 2579) ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการ การศึกษา มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบและรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เป็นอิสระคล่องตัวในการบริหารจัดการด้วยความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา การเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ที่แสดงความรับผิดชอบต่อผู้เรียน (Accountability) และตอบสนองความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ โดยผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายในการส่งเสริมและกำกับติดตาม การดำเนินงานของสถานศึกษา และการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และเพื่อให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วม จัดและสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามหลักประโยชน์ที่ได้รับ (Benefit principle) ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ได้เผยแพร่เข้าสู่สังคมไทยโดยนักคิดนักวิชาการองค์กรพัฒนาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม เป็นจุดร่วมที่เหมือนกันคือความสงบสุขของประชาชน เสถียรภาพความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ประกอบกับวิกฤตทางเศรษฐกิจของสังคมไทยที่ตกต่ำก่อให้เกิดปัญหามากมาย เช่น ปัญหาการงานหนี้สิน ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เกิดขึ้นเป็นอย่างมาก และส่งผลกระทบต่อการศึกษาจึงจำเป็นต้องบูรณะ และสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีขึ้นใหม่ โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนซึ่งมีสาระสำคัญ คือความพยายามในการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) สำหรับคนไทยโดยเน้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น การปกครองที่โปร่งใสสามารถถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้น

หลักธรรมาภิบาลจึงเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ของการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือการเห็นบทบาทของผู้บริหารงานภาครัฐ ในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการที่มีคุณภาพสูงในการบริหารงาน แต่ละระดับมากขึ้น เพื่อประกันเรื่องธรรมาภิบาลบังหลวงและความไม่มีประสิทธิภาพการบริหารงานอย่างโปร่งใสให้มีคุณภาพ ระบบธรรมาภิบาลจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของทุกองค์กรไม่ว่าหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานเอกชนก็มีปัญหาในทุกระดับ ที่ผ่านมาระบบการจัดการศึกษาก็เช่นกันไม่ว่าจะเป็นกระบวนการบริหารจัดการกระบวนการเรียนการสอนจะต้องมีความโปร่งใส กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้สรุปภาพรวมการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลตามแนวคิดหลักธรรมาภิบาล iva ปัจจุบันได้มีการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และดำเนินการในขอบเขตที่รับผิดชอบในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนนับเป็นบุคคลสำคัญต่อการบริหารงานทางการศึกษาเป็นอย่างมากในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจนเกิดผลสำเร็จจะต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกับการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยวางกรอบแนวคิดการกำหนดจุดหมาย หรือภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการที่ดี การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมการทำงานในระบบเครือข่ายการสร้างและพัฒนาตนเอง และการพัฒนาองค์ความรู้ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและจัดให้มีการประเมินผลภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก รวมทั้งนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา จะทำให้กระบวนการดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องเป็นธรรมและครบวงจร

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาและให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนโดยที่นำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้เพื่อสร้างระบบงานให้มีความโปร่งใส คุ้มค่า และส่งเสริมการมีส่วนร่วมตลอดจนการยึดหลักนิติธรรม คุณธรรมมาใช้เพื่อก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจมีแรงจูงใจมีความพึงพอใจและสร้างความสามัคคีในการปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน

ซึ่งสภาพปัญหาในการบริหารโรงเรียนในปัจจุบันพบว่า มีปัญหาที่เกิดจากการบริหารที่ผิดพลาด ไม่ก่อประโยชน์แก่ราชการ บ่อยครั้งที่เกิดความเสียหายแก่องค์กร ราชการ ตัวบุคคล มีเรื่องราวร้องเรียนฟ้องร้องขอความเป็นธรรม มีคดีความที่ต้องสืบสวนสอบสวน สร้างความขัดแย้งภายในองค์กรทำให้การปฏิบัติงานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย บรรยากาศในองค์กรเสียไป จากปัญหาดังกล่าวโรงเรียนจึงได้นำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 มาใช้ในการบริหารงาน ประกอบกับสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐ และผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามและรายงานผลการดำเนินการ ความคืบหน้า ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่อคณะรัฐมนตรีตามเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบ (จารุวรรณ สุรินทร์, 2552) ซึ่งโรงเรียนในอำเภอกำแพงแสน ที่ประกอบด้วย 1) โรงเรียนวัดห้วยม่วง 2) โรงเรียนบ้านสามัคคี 3) โรงเรียนประถมนฐานบินกำแพงแสน 4) โรงเรียนวัดท่าเสา 5) โรงเรียนวัดปทุมทองสุทธาราม 6) โรงเรียนวัดทะเลบก 7) โรงเรียนวัดสระสี่มุม 8) โรงเรียนวัดดอนเตาอิฐ 9) โรงเรียนบ้านหนองพงนก 10) โรงเรียนบ้านหนองพงเล็ก 11) โรงเรียนวัดโพธิ์งาม และ 12) โรงเรียนวัดราษฎร์วาราม ในบางครั้งอาจเกิดปัญหาตามการศึกษาของ จารุวรรณ สุรินทร์ (2552) ที่กล่าวถึงได้ และจากวิสัยทัศน์

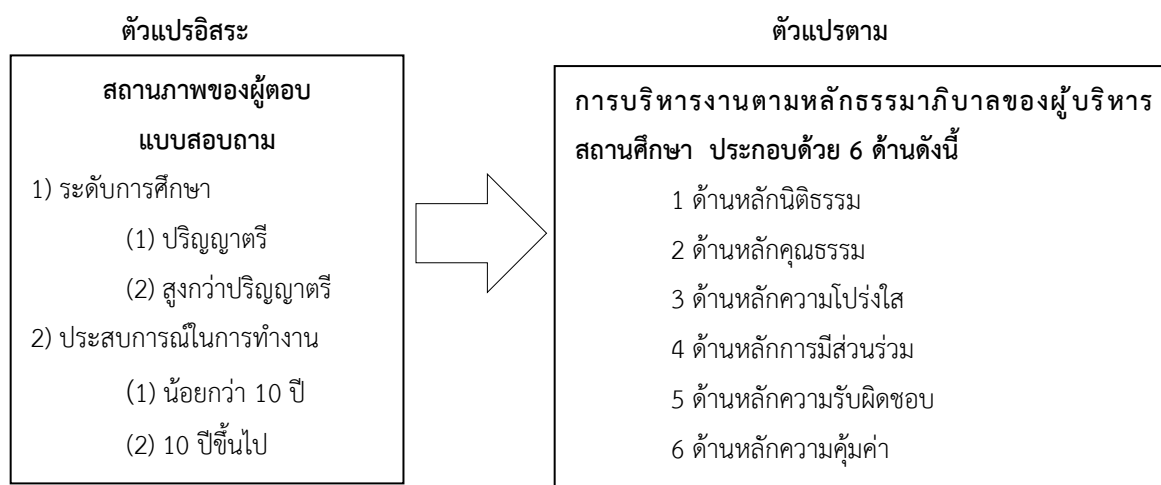
แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานประจำปีงบประมาณ 2567 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม พัฒนา ศักยภาพ ครู บุคลากรและนักเรียน สู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีรูปแบบการพัฒนาที่เกี่ยวข้องดังนี้ พัฒนาครูและบุคลากรสู่มืออาชีพ สร้าง ทีมงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมและมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานเชิงประจักษ์ โดยมีพันธกิจพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการ ศึกษาให้เป็นมืออาชีพ เป็นต้น นอกจากนี้ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่ งบประมาณ พ.ศ. 2566มีระดับคุณภาพ A แต่มีข้อเสนอถึงจุดเน้นบางประการที่แสดงให้เห็นถึงสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ควรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง คุณธรรมจริยธรรมโดยจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการขับเคลื่อนแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ สามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสะท้อนว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ยังคงมี ประเด็นที่ต้องพัฒนาต่อไป

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจ ศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลตามความคิดเห็นของหัวหน้าฝ่ายและครูผู้สอนในอำเภอ กำแพงแสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ใน 6 ด้าน คือหลักนิติธรรม ด้านหลัก คุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักความคุ้มค่า ทั้งนี้เพื่อใช้เป็น ข้อมูลสารสนเทศ และจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาการ บริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องเหมาะสมต่อบทบาทการบริหารของผู้บริหาร สถานศึกษา อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุขต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประเมินของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการ ทำงาน

กรอบความคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1: กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยประกอบด้วย
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ซึ่ง ใช้หลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 คือ

1. ด้านหลักนิติธรรม
2. ด้านหลักคุณธรรม
3. ด้านหลักความโปร่งใส
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม
5. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อ
6. ด้านหลักความคุ้มค่า

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวนครู 205 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1: 2567)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำนวน 136 คนกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejeie & Morgan, 1970) และใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

4. ตัวแปรในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

- 1) ระดับการศึกษา
  - (1) ปริญญาตรี
  - (2) สูงกว่าปริญญาตรี
- 2) ประสบการณ์ในการทำงาน
  - (1) น้อยกว่า 10 ปี
  - (2) 10 ปีขึ้นไป

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ประกอบด้วย 6 ด้าน

1. ด้านหลักนิติธรรม
2. ด้านหลักคุณธรรม
3. ด้านหลักความโปร่งใส
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ

6. ด้านหลักความคุ้มค่า

5. ขอบเขตด้านเวลาการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการระหว่างภาคเรียนที่ 1 – ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 (มิถุนายน 2568 – 28 กุมภาพันธ์ 2569)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ปรากฏผลดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 87 คนคิดเป็นร้อยละ 63.97 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 49 คนคิดเป็นร้อยละ 36.03 และมีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปีจำนวน 102 คนคิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือมีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
(1) ปริญญาตรี	87	63.97
(2) สูงกว่าปริญญาตรี	49	36.03
รวม	136	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
(1) น้อยกว่า 10 ปี	102	75.00
(2) ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป	34	25.00
รวม	136	100.00

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.21$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.05$) และด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.05$) ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

(n=136)

ด้าน	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.05	0.61	มาก	5
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.07	0.61	มาก	4
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.05	0.65	มาก	6
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.14	0.62	มาก	3
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.21	0.68	มาก	2
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.29	0.65	มาก	1
รวม		4.14	0.61	มาก	

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=136)

ด้าน	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	Sig
		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.01	0.67	3.94	0.66	0.832	1.71
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.13	0.62	4.03	0.67	0.511	1.63
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.08	0.63	4.02	0.61	0.941	2.89
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.27	0.55	4.25	0.65	0.942	3.41
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.26	0.56	4.22	0.63	0.944	3.63
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.37	0.64	4.44	0.63	-0.653	0.96
รวม		4.19	0.55	4.15	0.63	0.971	3.72

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=136)

ด้าน	การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน				t	Sig
		น้อยกว่า 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.11	0.77	4.01	0.65	0.912	1.71
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.03	0.72	4.06	0.67	-1.511	1.93
3	ด้านหลักความโปร่งใส	4.12	0.73	4.05	0.71	0.941	1.81
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.29	0.75	4.15	0.75	1.542	2.41
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.32	0.76	4.28	0.73	0.704	2.63
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.35	0.68	3.93	0.63	1.663	2.86
	รวม	4.20	0.67	4.08	0.63	0.671	1.72

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในอำเภอเขาชัยวัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 สามารถนำผลการวิจัยในประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปราย ดังนี้

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 เข้าใจถึงการบริหารสถานศึกษาว่าเป็นการจัดการให้กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกัน พัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามมีความรู้ความสามารถเป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ ทรัพยากรและกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริงโดยต้องคำนึงถึง หลักธรรมาภิบาลไว้ว่าซึ่งหมายถึงการบริหารการปกครองที่มุ่งประโยชน์สูงสุดของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอันได้แก่ ครู นักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน โดยยึดหลักเหตุผล และความเป็นธรรม กล่าวอีกในแง่มุมมองหนึ่งธรรมาภิบาลเป็นทั้งหลักการ และแนวทาง สำหรับการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการที่กำหนดสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559) ได้ศึกษาการ ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 พบว่า การ ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก

1.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านหลักนิติธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ต่างตระหนักถึงการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถานศึกษาเป็น การเน้นไปที่การบริหารงานบุคคลและการให้บริการของสถานศึกษาเกิดจากการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการต่างๆกันกับ

สำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2545 โดยให้ข้อคิดถึงการใช้หลักนิติธรรมในการบริหารสถานศึกษาคือการใช้กฎหมาย และกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีความเป็นธรรม สามารถปกป้องคนดีและลงโทษคนไม่ดีได้ มีการปฏิรูปกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้และได้รับการยอมรับจากประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฬาลงกรณ์ เก่งกลกิจ (2564) การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เพื่อทราบแนวทางการพัฒนาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ดังนี้หลักคุณธรรมและ จริยธรรม หลักความเสมอภาค หลักความเปิดเผยและโปร่งใส หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักภาวะ รับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้หลักการมีส่วนร่วมและการมุ่งเน้นฉันทามติหลักประสิทธิผล หลักการ ตอบสนอง และหลักประสิทธิภาพ

1.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านหลักคุณธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ต่างเข้าใจถึงหลักธรรมาภิบาลว่าเป็นการบริหารจัดการบ้านเมืองและองค์กร อย่างชอบธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคม ตลอดจนการให้ความสำคัญกับองค์กรที่มีรูปแบบอย่างไม่เป็นทางการของ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ตัดสินใจการกระทำตามโครงสร้างและแนวทางที่ได้ กำหนดไว้ ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอน การปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการและมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรมน ชันดี (2561) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราดผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและรายด้านซึ่งประกอบด้วย 1. ด้านหลักนิติธรรม 2. ด้านหลักคุณธรรม 3. ด้านหลักความโปร่งใส 4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5. ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม และ 6. ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก

1.4 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านหลักความโปร่งใสในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ทราบดีว่าการบริหารโรงเรียนต้องทำอย่างเป็นกระบวนการ โดยความร่วมมือของกลุ่มบุคคลในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การดำเนินการหลักๆในโรงเรียน ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ซึ่งการบริหารงานดังกล่าว ต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารโรงเรียนด้วย โดยเฉพาะหลักความโปร่งใส ความโปร่งใสจะทำให้ผู้มาใช้บริการของโรงเรียนเกิดความพึงพอใจส่งผลให้ข้อกล่าวหา ร้องเรียน หรือสอบสวนเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนลดน้อยลงหรือไม่เกิดขึ้น เกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจของผู้บริหารโรงเรียนมีความชัดเจนเป็นที่ยอมรับ มีตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรมและเปิดเผยต่อสาธารณะ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมญา อับดุลบุตร (2564) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสันกาลาศิริ อำเภอรามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสันกาลาศิริ อำเภอรามัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.5 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านหลักการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ทราบดีว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการด้านการศึกษาเล่าเรียน ให้แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมที่ต้องการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาหรือโรงเรียนนั้นจะต้องกระทำอย่างเป็นระบบ และได้มาตรฐาน ซึ่งการบริหารสถานศึกษาในลักษณะนี้จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมตามหลักการของหลักธรรมาภิบาลที่ต้องคำนึงถึงค่านึงถึงสัมฤทธิ์ผลของโครงการต่างๆ รวมถึงความประหยัดของงบประมาณ ความพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ได้ผลกระทบและจำนวนผู้เข้าร่วมแสดงความยินดี สอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินญา ศิริประโคน (2561) ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองคาย เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา และต่ำสุด ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักคุณธรรมอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมากและด้านหลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

1.6 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านหลักความรับผิดชอบในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ทุกคนทราบดีว่าการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลตามแนวคิดหลักธรรมาภิบาล ไว้ว่าปัจจุบันได้มีการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และดำเนินการในขอบเขตที่รับผิดชอบในฐานะที่เป็นนิติบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนนับเป็นบุคคลสำคัญต่อการบริหารงานทางการศึกษาเป็นอย่างมากในการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจนเกิดผลสำเร็จ จะต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษาร่วมกับการบริหารที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยวางกรอบแนวคิดออกเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมาย หรือภาพความสำเร็จของการบริหารจัดการที่ดีการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมการทำงานในระบบเครือข่ายการสร้างและพัฒนาตนเอง และการพัฒนาองค์ความรู้ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและจัดให้มีการประเมินผลภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก รวมทั้งนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา จะทำให้กระบวนการดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องเป็นธรรมและครบวงจร สอดคล้องกับงานวิจัยของนันทิชา ปูเวสา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการบริหารการศึกษาหนองกรุงศรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนอยู่ใน ระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านหลักความมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า

1.7 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ด้านหลักความคุ้มค่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ทุกคนเข้าใจดีว่าในปัจจุบันได้มีการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัว และดำเนินการในขอบเขตที่รับผิดชอบในฐานะการเป็นนิติบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นบุคคลสำคัญต่อการบริหารงานทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เพื่อให้การปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จของการบริหารและการจัดการที่ดีมาใช้ในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษา โดยเฉพาะในด้าน หลักความคุ้มค่าที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจของผู้รับบริการ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรลักษณ์ วรณกุล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอ บางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาผลการศึกษาพบว่า 1) ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

2.1 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูกลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ทั้งที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 136 คน ต่างมีความคิดไปในทางเดียวกันเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานข้าราชการพลเรือนเป็นการเน้นไปที่การบริหารงานบุคคลและการให้บริการของรัฐ เกิดจากการประชุมประจำปี ระหว่างส่วนราชการต่างๆกัน สำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2545 เป็นหลักการที่จะช่วยให้การบริหารสถานศึกษาจึงจะเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินญา ศิริประโคน (2561) ได้วิจัยเรื่องการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ครูกลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ทั้งที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปีและ 10 ปีขึ้นไปเห็นความสำคัญของการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 มาบูรณาการร่วมกับการบริหารสถานศึกษา ส่งผลให้เมื่อตอบแบบสอบถามจึงประเมินการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกันเมื่อผลผลมาคำนวณเปรียบเทียบความแตกต่างจึงไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมญา อับดุลบุตร (2564) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มสันกาลาศรี อำเภอรามัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1) ด้านหลักนิติธรรมผู้บริหารควรควรดำเนินการให้ครู นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน และควรควรดำเนินการให้บุคลากรในโรงเรียนมาปฏิบัติงานและเลิกงานตามเวลาที่กำหนด
- 2) ด้านหลักคุณธรรมผู้บริหารควรตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความรอบคอบอย่างมีวิจารณญาณ และควรมีความยุติธรรมไม่เอนเอียงด้วยรักหรือชังต่อบุคลากรหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- 3) ด้านหลักความโปร่งใสผู้บริหารควรมีการจัดระบบการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ และมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานตรวจสอบภายในสถานศึกษา
- 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วมผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน
- 5) ด้านหลักความรับผิดชอบผู้บริหารควรเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน และกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน
- 6) ด้านหลักความคุ้มค่าผู้บริหารควรมีการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1
- 2) การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มกำแพงแสน 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จาวรธรรม สุรินทร์. (2547). **การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุตรธานี เขต 2: อุตรธานี.
- จุฑาทาญจน์ เก่งกลีจ. (2564). **การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). **การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือ แบบมาตรา ส่วนประมาณค่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา** มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). **การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นรมน ชันดี. (2561). **การศึกษบทบาทการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นันทิชา ปูเวยสา. (2560). **การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนา คุณภาพการบริหารการศึกษาหนองงูศรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วารสารสถาบันวิจัยพินิจธรรม, 4 (1), 175 - 188.**
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (2542). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 116, หน้า 24 - 31.
- วรลักษณ์ วรณกุล. (2559). **การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอบางปะหันจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. (2567). **ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. นครปฐม: สพ.นครปฐม เขต 1.**
- สมญา อับดุลบุตร. (2564). **การบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มสันกาลาศิริ อำเภอรามันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.**

- สิรินฎา ศิริประโคน. (2561). การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านฆาตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา
ประถมศึกษา หนอง เขต 1. ค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย เกริก.
- Cronbach, L.J. (1951). *Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests*. *Psychometrika*, 16, 297 – 334.
- Krejcie, R, V., & Morgan, D, W. (1970). **Determining Sampling Size for Research Activities**. *Education and Psychological Measurement*, 30,607-610.